

# Kas tõesti meie omad kõrgemas liigas?

See on küll retoorika, aga samal ajal ka tõsijutt: meie rajoonis ainsana tegutsev rahvatantsuansambel «Tarvanpää» kuulub nende valitud tantsuansamblike hulka Eesti maal, kellele omistati kõrgem kategooria.

**ENSV teeneline kunstitegelane Maie Orav, kuj pika pingutust nõudis «tee kõrgustesse»?**

See oli pikk pingutus — ligi kolm aastat. Kui kooridel, orkestritel, vokaal-instrumentaalansambritel on tarifitseerimistavad pikemaajalised, siis isetegevuslikele rahvatantsuansamblikele oli see esimene kord. Et me oleme seni ainus liiduvabariik, kus pole suudetud professionaalsele rahvatantsukollektiivile elu sisse puhuda, ongi põhiorhk ansamblitel. Kokku on neid 15. Nüüdsest liigituvad kõik rahvatantsukollektiivid kolme kategooriasse: kõrgem, I ja II. Äsjalõppenud ülevaatusel said kõrgema kategooria kuus ansamblit, pingereas siis nii: «Sõprus», «Kuljus», «Tarvanpää», «Leigarid», «Noorus» ja «Tuisuline».

Konkurss toimus kolmes jaos: kohustuslik repertuaar (nn. sundantsud), solistide konkurss ja aruandekontsert. Neist viimane oli kõige kaalukam. Ja see viimane meile kõige enam punkte tõi. Esimest korda hinnati lavastust kui tervikut, selle tantsulist ja kunstilist ühtsust.

Järgmine tarifitseerimine

tuleb 1988., seega viie aasta järel. Tantsu erilaad on nii pika aja määraja — ei suuda lühema ajaga uusi tantsijaid välja õpetada, ansambliit uuendada.

**Missugune on «Tarvanpää» nägu?**

Kui ballettmeisteri assistendid ja ansambli n.-õ. vaim töötavad ühes, on sama suuna pooldajad — see on eesmärk —, siis on iga ansambel oma juhi nägu. «Sõpruse» näo annavad rahvaste tantsud ja tehniline kõrgtase; «Kuljus» — eesti tants ja väga läbimõeldud lavastused, tudengilikult nakatav elurõõm ja huumor; «Leigarid» — meie tantsuvaramu vanima — arhailise tantsu taas-elustamine, nende kontsert on suur rõõm tantsust; «Tarvanpää» — vahest omanäoline repertuaar (M. Orava enda tantsud — R. R.), püüid esitada tantsu lahtimõttestatult, mitte lihtsalt maha vehkida.

Väiksemates keskustes nagu Rakvere kummitab provintslikkuse oht, oma-mättaotsas-istumise-rahulolu. Sellest üleolemine annab kollektiivile perspektiivi.

Et uusi tantsu luuakse vähe, tuli seda endal tegema hakata. Oma näo annab an-



samblike seegi, kui juht ise on looja.

**Mitu tantsu on repertuaaris?**

Tublisti üle poolesaja, neist osa kordub igal kontserdil, osa harvemini. Enamikus on meil eesti tantsud, aga kui vaja, saame hakkama ka rahvaste tantsudega. Neidki peab olema — tantsija arengu tarvis. Teha aga panus vaid neile pole päris õige: oma rahva tantsu mõistame ju õigesti, kuid teise rahvuse hinge on äärmiselt keerukas tunnetada.

Tants on kui oma keelegi valdamine — tunnetuslik, hingeomane.

**Mida annab ja milleks kohustab kõrgem kategooria?**

Annab: juhile — rahaliselt mitte midagi, ansamblile — eelisjärjekorras soite kultuuriprievadele, -dekaadidele jm. esindusüritustele. Kohustab: taset hoidma, paremini töötama, piinlik on allapoole sammuda.

**Lähemad ja kaugemad plaanid?**

Kohe on algamas üleliiduline taidlusfestival (1984/1985), kevadel tuleb Riias sealses operi- ja balletiteatris Eesti parimate ansamblike esinduskontsert, suve hakul (17. juunil 1984) meie Valli-

mäl vabariiklik rahvamuusikapidu, mida pean lavastama. Ja 1985 — tantsupidamiseks juba praegu valmistume, nagu lauljad samaaegselt üldlaulupeoks. Veel on käesoleval hooajal suured lood tused loominguliseks tööks, tahaks luua uut repertuaari, uusi tantsu; on plaanis individuaalne töö põhikoosseisu tantsijatega — luua mitmeid ansamblistide koosseise.

**Kuidas läks 2. oktoobri õhtul Tallinna Linnahallis?**

Ansamblike ülevaatus lõppkontserdil läks hästi, iseäranis väga hästi. Kõik tantsijad tunnetasid oma vastutust ja andsid endast parima. Esitasime kolm tantsu. Esinemas tegi raskeks suur lava, meil pole proovisaali nii suurt. Tunnustati väga meie lauljaid. «Tarvanpää» vokaalgrupp (juhendab Anneli Riim) oli meie vabariigi ansamblistest ainsana kutsutud lõppkontserdile.

**Millal kodupubliku ette astute?**

Et meie kevadine kontsert toimus lausa mailaupäeval, oli aeg paljudele tantsusõpradele ebasobiv. Korduskontsert tuleb niipea, kui Rakvere Teater jälle remondist vaba.

**Ja veel?**

Tants nõuab järjepidevust. Seepärast võtame vastu uusi liikmeid 19. oktoobril k. a. kell 18 meie majas ETKVL-klubis.

**Küsimusi esitas Raivo RIIM**